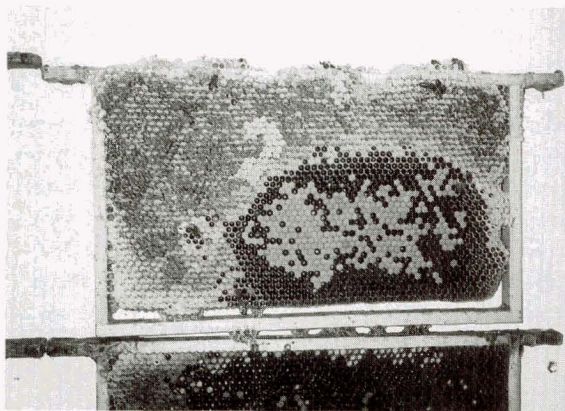

later bleken alle cellen met open voer verdwenen te zijn, behalve in de buurt van het broednest. De hoeveelheid verzegeld voer was enorm uitgebreid. In de onderbak werden de cellen van het uitlopend broed opnieuw belegd. In de vrije natuur komt het ook voor dat bijen dergelijke hoeveelheden nectar te verwerken krijgen als de dracht goed is. De prestatie is dan nog veel groter want nectar wordt niet met liters tegelijk op zo'n korte afstand aangeboden. Het broednest wordt vrij snel naar beneden gedrongen. Zodra een cel uitloopt wordt er honing in opgeslagen. Bij een grote dracht kan het broednest in 3 weken geheel naar onder worden verplaatst doordat elke uitlopende cel met honing wordt gevuld. Ons grillige klimaat zorgt er meestal wel voor dat er enkele drachtpauzen zijn waardoor het zo'n vaart niet loopt met het verplaatsen van het broednest. De imker moet naar het moerrooster grijpen om het broed naar beneden te krijgen.

Conclusie

Bijen kunnen een enorme hoeveelheid suikerwater in korte tijd opnemen, indikken en opslaan, ook als de meeste raten al gevuld zijn met broed, stuifmeel en honing. Het broednest laten ze daarbij ongemoeid. Het lijkt erop dat ze de moeder tijdens het binnenhalen van de suiker laten stoppen met eitjes leggen. Op de gefotografeerde ramen waren bij inspectie geen eitjes te vinden. Ik vond het voor het volk te erg om de hele kast weer overhoop te halen en daarom heb ik geen volledige zekerheid. Zodra de aanvoer van suiker stopt zijn er snel weer eitjes te vinden.

Deze foto is 10 dagen na het begin van het voeren genomen. Het open broed is inmiddels gesloten. Slecht zichtbaar op de foto zijn de nieuwe eitjes en larven daartussenin. De hoeveelheid gesloten voer is bijna verdubbeld.

Om misverstanden te voorkomen, wijs ik erop dat het hier niet gaat over de beste manier om bijen hun wintervoorraad suiker te geven. Het gaat om een onderzoekje naar het gedrag van bijen bij het opnemen van een dergelijke grote plens suikerwater. Bij de vijfdaagse inspecties van dit volk heb ik telkens van het tweede raam, links van het midden, bijgaande foto's gemaakt.

bijen

DE LEZER SCHRIJFT

Onrechtmatig hinderlijk?

Hoge Raad 28-4-95, Rechtspraak van de Week 1995 nr. 105.

Een middelbare tuinbouwschool houdt ter wille van het onderwijs acht bijenvolken die zich voeden met zoethoudend afval van een naburige jamfabriek en daarbij af- en aanvliegen over een glasbedrijf. Al vliegend produceren zij uitwerpselen die het glas bevuild met 'bijenspat', dat twee maal per jaar met een duur schoonmaak middel verwijderd moet worden; anders is slechts één maal per jaar een gewone schoonmaak voldoende. Het glasbedrijf vordert de hogere kosten van de tuinbouwschool en vraagt een verklaring voor recht dat het houden van bijenvolken ten opzichte van haar onrechtmatig is. Rechtbank en Hof vinden dat dat te ver gaat en de Hoge Raad is het daarmee eens. Feitelijk staat vast dat er meer dan vijf maal zoveel volken binnen een straal van 1,5 km worden gehouden en bovendien dat bijenspat slechts in zeer geringe mate aan lichtverlies in de kassen bijdraagt. Maar zelfs al zou de verontreiniging door de bijen van de school relatief belangrijk zijn geweest dan volgt daar nog niet uit dat de school onrechtmatig heeft gehandeld. Tegenover de positieve en tevens educatieve functie van bijen is de ernst van de verontreiniging en de schade van zo geringe aard dat het toebrengen daarvan niet als onrechtmatig kan worden beschouwd. Niet iedere hinder is onrechtmatig en daarbij maakt het geen verschil of de aansprakelijkheid wordt gegrond op de gewone onrechtmatige daad, nu art. 6:162 BW, dan wel op die voor dieren, nu art.: 6:179 BW. Ook in het laatste geval kan er hinder zijn die men nu eenmaal heeft te dulden. De Hoge Raad verwijst naar zijn arrest van 3 mei 1991, Nederlandse Jurisprudentie 1991, 476

(zie AM 1991/1/17)(vdP).

Met dank aan het 'Assurantie Magazine', 15-9-1995.
Ingestuurd door C.M.J. Mierop uit Dordrecht.